

Sygn. akt I ACa 1361/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Surma (spr.)
Sędziowie:	SSA Iwona Biedroń SSA Franciszek Marcinowski
Protokolant:	Teresa Wróbel - Płatek

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w P.

przeciwko W. M. i M. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych i zażalenia strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 10 października 2011 r. sygn. akt I C 623/11

1. **zmienia zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, że kwotę 5.593 zł zastępuje kwotą 2.793 zł i nie narusza dalszych postanowień tego punktu, a nadto zmienia pkt III w ten sposób, że kwotę 3.600 zł zastępuje kwotą 800 zł;**
2. **oddala apelację i dalej idące zażalenie;**
3. **zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 3.300 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;**
4. **przyznaje kuratorowi dla nieznanych z miejsca pobytu pozwanych – M. Z. kwotę 600 zł tytułem wynagrodzenia za zastępstwo pozwanych w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 października 2011 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu uwzględniając powództwo (...) S.A. w P., zasądził od pozwanych W. M. i jego żony J. M. solidarnie na rzecz strony powodowej 159.401,25 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Niniejsze postępowanie toczyło się z udziałem ustanowionego przez Sąd (k. 100) kuratora dla nieznanych z miejsca pobytu pozwanych, którego wyznaczono w osobie aplikanta adwokackiego, a w wyroku (pkt III) Sąd Okręgowy przyznał na rzecz tegoż kuratora wynagrodzenie w kwocie 3.600 zł.

Postępowanie wszczęte zostało w trybie postępowania nakazowego w związku z wekslem wystawionym przez pozwanego W. M. poręczonego przez M. M.. Nakazem zapłaty z dnia 11 czerwca 2010 r. (k. 42), sygn. akt I Nc 265/10 Sąd I instancji powództwo uwzględnił, a postanowieniem z dnia 1.06.2011 r. (k. 100) nakaz ten uchylił (pkt II) po stwierdzeniu, że nie doszło do prawidłowego doręczenia pozwany odpisu pozwu i nakazu zapłaty.

Ustanowiony dla nieznanych z miejsca pobytu pozwanych kurator wniósł odpowiedź na pozew (k. 121), w której domagał się w ich imieniu oddalenia powództwa i zasądzenia na jego rzecz wynagrodzenia. Kurator stwierdził przy tym, iż nie ma kontaktu z pozwany i zażądał przeprowadzenia szczegółowego wywiadu policyjnego dla ustalenia ich miejsc pobytu.

Sąd Okręgowy zwrócił się w tej sprawie do K. Policji w G., gdzie pozwani mieli dotychczasowe miejsce zamieszkania, co jednak nie doprowadziło do ustalenia ich aktualnego adresu (k. 128).

Uwzględniając powództwo w wyroku z dnia 10 października 2011 r. Sąd Okręgowy ustalił, że pozwany W. M. wystawił na zlecenie strony powodowej weksel własny na kwotę 159.401,52 zł, który poręczyła jego żona. Mimo wezwań pozwani nie uregulowali należności wekslowej.

W tej sytuacji – zdaniem Sądu I instancji – pozwani ponoszą solidarną odpowiedzialność za zaciągnięte przez W. M. zobowiązanie wekslowe (art. 31 w związku z art. 47 ustawy z dnia 28.04.1936 prawo wekslowe). Rozstrzygając o odsetkach Sąd I instancji uwzględnił je na mocy art. 28 i 48 prawa wekslowego od daty zgłoszenia, tj. od dnia 18.05.2010 r., czyli daty wniesienia pozwu.

Uzasadniając zaś pkt III wyroku, tj. rozstrzygnięcie w przedmiocie zasądzonego na rzecz kuratora wynagrodzenia za zastępstwo pozwanych Sąd I instancji odwołał się do §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszonych przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Od wyroku tego apelację złożył kurator w imieniu pozwanych, natomiast od rozstrzygnięcia zawartego w pkt III zażalenie wniosła strona powodowa.

W apelacji pozwani podnoszą zarzuty:

1) naruszenia przepisu art. 233 §1 w związku z art. 328 §2 kpc przez dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego, niewyjaśnienie przez Sąd I instancji wszystkich okoliczności faktycznych sprawy, w szczególności zaś przyczyn, dlaczego Sąd ten przyjął, iż pozwany podpisał weksel własny, a jego żona udzieliła poręczenia, a nadto przez przyznanie wiarygodności dowodom przedstawionym przez stronę powodową.

2) naruszenie przepisu art. 278 kpc przez błędne przyjęcie, iż nie wystąpiła w sprawie potrzeba przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego i sprawdzenia podpisu na oryginale weksla.

W oparciu o te podstawy apelacja wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanych kosztów procesu za I i II instancję.

Zażalenie strony powodowej natomiast domaga się zmiany rozstrzygnięcia zawartego w punkcie III wyroku przez obniżenie przyznanego kuratorowi, zastępującego pozwanych, wynagrodzenia w kwocie 200 zł i zasądzenie od pozwanych na rzecz strony powodowej kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Apelacyjny zważył:

Co się tyczy apelacji, to podniesione w niej zarzuty są nieuzasadnione.

Przede wszystkim zauważyć należy, iż z zarzutami tymi pozwani, zastępowani w sprawie przez ustanowionego dla nich kuratora (art. 143 w zw. z art. 144 kpc) wystąpili w odwołaniu po raz pierwszy. Wprawdzie w ich imieniu została opracowana odpowiedź na pozew, ale w piśmie tym (k. 121) zawarte zostało jedynie żądania przeprowadzenia szczegółowego wywiadu dotyczącego ustalenia możliwości określenia adresu ich zamieszkania lub aktualnego pobytu. Sąd Okręgowy ponowił zawnioskowany wywiad, ale z pisma wezwanej Komendy Powiatowej w G. z dnia 26.09.2011 r. (k. 128) wynika, że oczekiwana przez kuratora informacja nie jest możliwa do uzyskania, ponieważ pozwani bardzo sporadycznie przebywają w mieszkaniu wskazanym w pozwie jako miejsce ich zamieszkania, a ich rodzina nie może wskazać precyzyjnie ich miejsca aktualnego pobytu, poza ogólną tylko informacją, że pozwani przebywają najprawdopodobniej od kilkunastu lat w Belgii.

Okoliczność, iż na etapie postępowania przed Sądem I instancji dochodzonemu w pozwie żądaniu nie przedstawiono żadnych zarzutów merytorycznych (art. 316 kpc) sprawia, że zarzuty takie podnoszone w apelacji uznać należy za spóźnione.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy nie był zobligowany – jak utrzymują obecnie skarżący – do ustalania z urzędu, czy podpisy na wekslu pochodzą z ręki pozwanych, tj. W. M. wystawcy i M. M. jako poręczycielki. Sąd ten nie miał żadnych podstaw do powzięcia wniosku o ich nieautentyczności.

Poza tym trafnie argumentuje strona powodowa w odpowiedzi na apelację, iż brak jest materiałów, z którymi podpisy pozwanych na wekslach należałoby porównać. Stąd przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu grafologii nie byłoby możliwe. Dlatego zarzutów uchybień procesowych nie można było podzielić, a w konsekwencji przyjąć należy, iż weksel stanowił dostateczną podstawę do uwzględnienia żądania pozwu.

Również nie zasługuje na aprobatę Sądu Apelacyjnego wyrażony w uzasadnieniu apelacji zarzut naruszenia przepisu materialnego prawa (art. 5 kc), tj. naruszenia zasad współżycia społecznego. Apelujący nie wskazał nawet jakie – jego zdaniem – te zasady zostały naruszone przez uwzględnienie powództwa. Wydaje się, że skarżący miał na względzie powinność Sądu zbadania sprawy w aspekcie ewentualnego nadużywania przez stronę powodową prawa w sytuacji, gdy pozwani nie brali osobistego udziału w postępowaniu. Jednak i tego stanowiska apelującej nie mogą podnosić, głównie ze względu na brak jego wywiedzenia przed Sądem I instancji – gdyby nawet w takim aspekcie widzieć zarzut naruszenia zasad współżycia społecznego. Zresztą sytuacja, w której pozwani unikają odpowiedzialności po zaciągnięciu zobowiązania jest sytuacją dość często spotykaną i w fakcie ich nieuczestniczenia w procesie nie można upatrywać konieczności stosowania nadzwyczajnych środków ich ochrony.

Co się tyczy natomiast zażalenia strony powodowej, na zawarte w pkt III zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie o przyznaniu reprezentującemu pozwanych kuratorowi wynagrodzenia za podjęte w ich imieniu czynności procesowe, to co do istoty problemu jest ono oczywiście uzasadnione. Sąd Okręgowy przyznając kuratorowi, który jest aplikantem adwokackim wynagrodzenia na podstawie przepisu §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) naruszył prawo materialne w tym zakresie. Żalący się słusznie bowiem powołuje w swym odwołaniu właściwą podstawę przyznawania wynagrodzenia kuratorowi, zawartą w §3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.08.1982 r. w sprawie stawek należności m.in. kuratorów (Dz. U. Nr 27, poz. 197 ze zm.), zgodnie z którym wysokość tego wynagrodzenia zależy od rodzaju sprawy i jej zawilości oraz nie może przekraczać połowy zasadniczej stawki wynagrodzenia adwokackiego dla tej wartości przedmiotu sporu. Sąd Apelacyjny uznał przeto, iż reprezentującemu pozwanych kuratorowi należy się wynagrodzenia w kwocie 800 zł za I instancję i 600 zł za postępowanie odwoławcze.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji. Wysokość należnego stronie powodowej od strony pozwanej wynagrodzenia za postępowania odwoławcze (apelacyjne i kasacyjne) ustalono na kwotę 3.300 zł.